

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове

I. Причини, които налагат разработването на проекта на нормативен акт

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (ЗИД ЗАДС) е изготвен във връзка с установена в практиката необходимост от прецизиране на нормативната уредба с цел избягване на неясноти и възможности за разнопосочно данъчно тълкуване.

II. Целите, които се поставят с проекта на нормативен акт

Основните цели, които се поставят с проекта на нормативен акт са отстраняване на констатирани неясноти и необходимост от прецизиране на разпоредбите по отношение на тяхното прилагане, а именно:

▪ Отстраняване на установени затруднения при определяне на компонентите съдържащи се в течностите за електронни цигари за целите на данъчното облагане

С направеното допълнение в чл. 12б, ал. 4 - 7 се предлага ясно дефиниране на понятията по отношение на течностите за електронни цигари, съдържащи или несъдържащи никотин. По този начин действащата нормативна уредба ще се прецизира като се определи обхвата на продуктите попадащи в приложното поле на чл. 12б, ал. 2 и 3 от ЗАДС, доколкото в него към момента се визира единствено начинът на употреба на течностите за електронни цигари, но не и техните характеристики. С приемането на новите разпоредби ще се създаде правна сигурност както за икономическите оператори така и за контролните митнически органи и ще се предотврати липсата на яснота в законодателството относно естеството на течностите за електронни цигари. С цел равнопоставеност на производители, търговци и потребители на тези продукти в търговската мрежа, включително чрез електронната търговия са предложени и разпоредби, които обхващат и случаите на „частични смеси“ на продуктите от типа „направи си сам“.

Следва да се отбележи, че данъчното облагане на тези продукти не е регулирано на европейско ниво, поради което въведените разпоредби са за целите на акцизното облагане на тези продукти и са извън обхвата на продуктовата регулация уредена със Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия.

▪ Отпада задължението за регистрация по чл. 57а, ал. 1, т. 2 от ЗАДС на вносителите по смисъла на митническото законодателство и операторите на газопреносни и газоразпределителни мрежи

Изискването за регистрация по реда на чл. 57а, ал. 1, т. 2 от ЗАДС е обвързано с разпоредбата на чл. 5б от Закона за контрол по прилагане на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ЗКПОМОДРДПУ), която е отменена с бр. 106 от 2023 г. на „Държавен вестник“. До момента на промяната по реда на глава втора „а“ на ЗКПОМОДРДПУ се събираха енергийни вноски върху вноса и транзитния пренос на природен газ с произход от Русия с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00. С измененията в ЗКПОМОДРДПУ, обнародвани в „Държавен вестник“, бр. 106 от 2023 г., в сила от 22 декември 2023 г. този режим беше отменен, поради което отпада и необходимостта от изискване за такава регистрация в ЗАДС.

▪ Ограничаване на данъчнозадължените лица от презапаяване с тютюневи изделия в случаите на влизане в сила на нови акцизни ставки

С въвеждането в националното законодателство на четири годишния акцизен календар, се създаде предвидимост за икономическите оператори по отношение на поэтапното увеличаване на размера на акцизните ставки върху цигарите, тютюна за пушене, пурите и пуретите, нагреваемите тютюневи изделия, електронните цигари и наргилета. На практика, обаче този подход доведе до възможност за недобросъвестно поведение от страна на някои икономически оператори, които на предварителен етап, преди датата на влизане в сила на новата по-висока акцизна ставка, освобождават за потребление големи количества тютюн и тютюневи изделия по старата по-ниска акцизна ставка, което води до пропуснати ползи от приходи от акциз. В тази връзка, с цел предотвратяването на подобни практики е налице необходимост от въвеждане на законодателни мерки за ограничаване на презапаяването с тютюн и тютюневи изделия от търговците.

С оглед на това, са предложени изменения и допълнения в действащата разпоредба на чл. 64, ал. 8 и 9, с които се въвежда правна норма по отношение на ограничаването на броя на заявявани и получавани бандероли от данъчнозадължените лица. Следва да се отбележи, че с предложената нормативна промяна не се пречат дейността на засегнатите лица, тъй като е осигурена възможност във всеки един момент икономическият оператор да може да разполага с брой необлепени бандероли, който не надвишава сумата от предадения му брой бандероли през последните три месеца. На практика това означава, че дори при увеличаване на икономическата си активност три пъти над обичайната, икономическият оператор ще може да удовлетвори нуждите си от брой бандероли. Редакцията на алинея 9 на чл. 64 от проекта, създава възможност при разполагаемост с брой бандероли под сумата на предадените за последните три месеца, лицето да може да поиска и да му бъдат предоставени допълнителен брой бандероли.

▪ Въвеждане на задължение за временно сертифицираните получатели да подават съобщение за получаване чрез компютърната система, при получаване на акцизните стоки и допълване на хипотезите за движение на акцизни стоки, освободени за потребление на територията на друга държава членка с електронен опростен административен документ

Въвежда се допълнение в разпоредбата на чл. 76з, ал. 1 на ЗАДС с цел включване на временно сертифицирания получател при получаване на акцизни стоки на територията на страната да подава към митническите органи съобщение чрез компютърната система. Правната норма ще се прилага при движение на акцизни стоки, освободени за потребление на територията на друга държава членка с електронен опростен административен документ, което засяга регистрацията на сертифициран получател и на временно сертифицирания получател. Лицата, които получават акцизни стоки на територията на страната, които са освободени за потребление на територията на другата държава членка, ще имат задължение при получаване на акцизните стоки да подадат в компютърната система незабавно, но не по-късно от 5 работни дни, съобщение за получаване.

Предложението за промяна в чл. 76з, ал. 8 от проекта е свързано със създаване на конкретна и ясна разпоредба, кога не следва да се прилагат разпоредбите на чл. 76з от закона, а именно „при движение на енергийни продукти с кодове по КН 2710 11 21, 2710 11 25 и 2710 19 29 в случаите, когато са в потребителски опаковки до 210 литра (наливно състояние, по смисъла на чл. 14, ал. 4)“. Когато енергийните продукти с посочените кодове се получават на територията на страната в опаковки до 210 литра, може да се прилага реда на чл. 76л от ЗАДС, касаещ получаването на нехармонизирани акцизни стоки. Хипотезата на прилагане на правната норма е спрямо всички лица, които получават на територията на страната хармонизирани акцизни стоки - енергийни продукти с код по КН 2710 11 21, 2710 11 25 и 2710 19 29 в случаите, когато е неопакван, транспортиран в съдове, които са неразделна част от транспортното средство, както и в случаите, когато е неопакван, транспортиран в съдове с

обем, надвишаващ 210 литра и с код по КН 2711 12 11 до 2711 19 00 без значение дали са или не са в опаковка по смисъла на Закона за защита на потребителите до 5 кг.

▪ Подобряване на контролната дейност на митническите органи

Прецизирана е разпоредбата на чл. 99а от ЗАДС, с оглед на възникнали противоречиви тълкувания дали настоящия текст на разпоредбата се отнася само до пощенски услуги в рамките на ЕС или следва да засяга и международните пощенски пратки от трети страни. Предвид регламентирания в чл. 267-270 от Закона за митниците, митнически контрол на международните пощенски пратки е направено уточнение, че на контрол по предвидения в националното акцизно законодателство ред ще подлежат само пощенските пратки, изпращани и получавани в рамките на Европейския съюз. Също така са взети предвид забраните в чл. 91в от ЗАДС, предвид възможността с пощенските пратки да се изпращат/получават освободени за потребление акцизни стоки от търговци. Предложена е нова алинея 11 с цел да се избегне пропуск в закона по отношение на пощенските пратки на физически лица, съдържащи акцизни стоки в търговски количества. По съдържание същата е аналогична на разпоредбата на чл. 91в, ал. 7 от ЗАДС, като се препраща към предвидените за въвеждане и изпращане количествени ограничения на акцизните стоки, уредени в чл. 4в от правилника за прилагане на закона.

С предложението за създаване на нов чл. 99б от проекта се предлага въвеждането на механизъм, чрез който да се подобри взаимодействието на митническата администрация с лицата, извършващи спедиторска, логистична и транспортна дейност за да се сведе до минимум възможността за трансгранични доставки на укрити акцизни стоки в държави от Западна Европа. Следва да се има предвид, че с предложените разпоредби се визират пратките и товарите, които не могат да бъдат дефинирани като пощенски пратки по смисъла на Закона за пощенските услуги. Създадената правна норма е аналогична на наложилата се вече ефективна практика по прилагането на чл. 99а от ЗАДС по отношение на пощенските пратки.

По този начин се въвеждат контролни механизми за превенция и подобряване на контролните дейности спрямо идентифицирани от митническите органи рискови лица и ще се предотвратят възможни нарушения на акцизното законодателство. За лицата нарушители са предвидени и съответните санкции в чл. 123в.

III. Финансови и други средства, необходими за прилагането на проекта на нормативен акт

Предложените промени със Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове няма да имат пряко отражение върху държавния бюджет на Република България, като тяхното прилагане няма да бъде свързано с допълнителни разходи/трансфери и други плащания.

Предлаганите със законопроекта изменения не водят до увеличаване на административната тежест за заинтересованите страни. С предвиденото изменение и допълнение в чл. 99а от закона, както и новата разпоредба на чл. 99б от проекта, във връзка с осъществявания от митническите органи контрол се оптимизират контролните дейности, което не предполага увеличаване на административната тежест за лицата. Предложените мерки са в съответствие с установения контрол, който е последващ и е аналогичен на други мерки установени в глава осма „Контрол“ на закона.

IV. Очакваните резултати от прилагането на проекта на нормативен акт

Очаква се с въвеждането на измененията да се прецизират процедурите за икономическите оператори, да се осигури прозрачност на процесите, предвидимост за бизнеса и стабилност за потребителите, което ще окаже положително въздействие върху данъчно задължените лица и администрацията. Това от своя страна ще помогне да се осигури правилното функциониране на вътрешния пазар.

От предложението за ограничаване на броя на заявявани и получавани бандероли от данъчнозадължените лица се очаква положителен финансов ефект, който не може да бъде изчислен с точност, но се очаква предполагаем бюджетен ефект за 1 година приблизително около 20 млн. лева.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

С проекта на акт не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз, поради което не е изготвена справка за съответствие с европейското право.

VI. Информация за проведените обществени консултации

На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове, законопроектът и мотивите към него са публикувани за обществена консултация на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации със срок за предложения и становища 30 дни.

Съгласно чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справката за постъпилите становища и предложения, заедно с мотивите за неприетите предложения ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.